

ΤΕΕ

ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Αριθ. Πρωτ.Οικ.1560/16.5.2016

Μ. Αλεξάνδρου 49-54643 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τηλ. 2310 883100-99 Fax 2310 883110

Πληρ. : Τμήμα Επιστημονικών & Αναπτυξιακών Θεμάτων
Κυριακή Διαβολίτση
Τηλ. : 2310 883120
E-mail : kiriakid@central.tee.gr

Προς
κ. Λόη Λαμπριανίδη
Γ.Γ. Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων Υπουργείου Οικονομίας,
Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού
Φαξ: 210 3332347
E-mail : ggse@mpec.gr,
lois.labrianidis@mpec.gr

Θέμα: Αποστολή κειμένου παρατηρήσεων ενόψει της διαβούλευσης για το Νέο Αναπτυξιακό Νόμο

Αξιότιμε κύριε Γενικό Γραμματέα και Συνάδελφε,

Σας αποστέλλουμε συνημμένα, το συνολικό κείμενο επιπρόσθετων παρατηρήσεων της Ομάδας Εργασίας που συγκρότησε η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ/ΤΚΜ, για τη μελέτη και το σχολιασμό του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου.
Τα σχόλια έχουν κατατεθεί ήδη κατά άρθρο, στο πλαίσιο της διαβούλευσης.
Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε επιπλέον διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

Για τη ΔΕ του ΤΕΕ/ΤΚΜ
Ο Πρόεδρος

Πάρις Μπάλιας

Συνημμένα : Κείμενο παρατηρήσεων

Κοινοποίηση:

ΤΕΕ και Περιφερειακά Τμήματα

Εσωτερική διανομή:

ΤΕΕ Φ(Χρον.Αρχείο,Τ.ΕΑΘ, Τ.ΕΘ, Τ.ΓΟΔ)

TECHNICAL CHAMBER OF GREECE

Section of Central Macedonia
M. Alexandrou 49, 54643 Thessaloniki
Tel. +30 2310 883100-99
Fax +30 2310 883110

ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Υπάρχουν αρκετά σημεία του νόμου που κινούνται στη φιλοσοφία των κατευθύνσεων που έδωσε το ΤΕΕ/ΤΚΜ (π.χ. αναλυτικό θεσμικό πλαίσιο, κλάδοι ενίσχυσης, ενίσχυση εναλλακτικού τουρισμού, οδηγοί αξιολόγησης-υλοποίησης, ιστοσελίδα αναπτυξιακού νόμου, εκ των προτέρων αξιολόγηση της ύπαρξης ίδιας συμμετοχής προκειμένου να προχωρήσει στην αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου, δυνατότητα Περιφερειών για έλεγχο όλων των καθεστώτων ενίσχυσης, ύπαρξη ομάδας που θα επιβλέπει σε οριζόντιο επίπεδο διαδικασίες υλοποίησης, ...). Ωστόσο ορισμένα από αυτά θέλουν περαιτέρω διευκρινίσεις/αναλύσεις.

Ο νέος Νόμος δίνει έμφαση στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Θα λέγαμε ότι γίνεται πιο «λαϊκός». Επίσης ρητά γίνεται άμεση σύνδεση με τον ΓΑΚ της ΕΕ ως προς τα κίνητρα, είδη ενισχύσεων. Παράλληλα ενσωματώνει το περιεχόμενο των οδηγιών από παλαιούς νόμους (π.χ. χαρακτήρας κινήτρου, έναρξη επένδυσης, περιγραφή τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων).

Ωστόσο, ο συγκεκριμένος νόμος για να ενεργοποιηθεί στη πλήρη μορφή του απαιτείται να συνταχθούν και να υπογραφούν 25 Υπουργικές Αποφάσεις οι περισσότερες εκ των οποίων είναι κοινές ανάμεσα σε διαφορετικά υπουργεία, καθώς και να προκηρυχθούν οι 7 επιμέρους προσκλήσεις των καθεστώτων ενίσχυσης. Τα παραπάνω εκτός της χρονικής καθυστέρησης, δύναται να μεταβάλουν ουσιαστικά τη φιλοσοφία και τα χαρακτηριστικά του νόμου και συνεπώς για λόγους της βέλτιστης ενημέρωσης του επιχειρηματικού κοινού της χώρας πρέπει να δημοσιευθούν άμεσα.

Συγκεκριμένα οι επιμέρους παρατηρήσεις εστιάζονται στα ακόλουθα σημεία:

Άρθρο 5, παράγραφος 3.

- Να αποσαφηνισθεί η έννοια της περίπτωσης γ της ίδιας παραγράφου.
- Να προστεθεί και η κατηγορία επενδυτικών σχεδίων τεχνολογικού εκσυγχρονισμού υφιστάμενης μονάδας, εκτός του ορισμού αρχικής επένδυσης του Γ.Α.Κ. ιδιαίτερα για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις καθώς είναι αρκετά δύσκολο στη σημερινή εποχή με προβληματικό χρηματοπιστωτικό σύστημα οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις να υλοποιήσουν τις εκτεταμένες επενδύσεις που αναφέρονται στις άλλες περιπτώσεις, της ίδιας παραγράφου του συγκεκριμένου άρθρου.
- Να δοθεί η δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής στα επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται μόνο με το καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής, να καλυφθεί από τα διαθέσιμα της εταιρείας. Ο λόγος έγκειται στο γεγονός ότι επειδή το ευεργέτημα της συγκεκριμένης ενίσχυσης ισχύει κατόπιν υλοποίησης του αντίστοιχου τμήματος της επένδυσης και δεδομένου της δυσκολίας δανειοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων, υγιείς εταιρείες θα αναγκασθούν να καλύψουν την απαιτούμενη ίδια συμμετοχή για το σύνολο σχεδόν ουσιαστικά της επένδυσης, γεγονός που σημαίνει ότι πρέπει να διαθέτουν ήδη από προηγούμενες διαχειριστικές χρήσεις υψηλά διαθέσιμα αποθεματικά. Το τελευταίο δυσχεραίνει κατά πολύ τη συμμετοχή τους στα κίνητρα ενίσχυσης του νόμου, αφού λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης ούτε οι μέτοχοι διαθέτουν ανεξάντλητα ρευστά περυσιακά στοιχεία, ούτε η κερδοφορία των επιχειρήσεων τα προηγούμενα έτη ήταν σε ικανοποιητικά επίπεδα ώστε να δημιουργούνται πηγές χρηματοδότησης μελλοντικών επενδύσεων.

Άρθρο 6, παράγραφος 3, περίπτωση δ.

- Να καταργηθεί η απαγόρευση ενίσχυσης επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια για πρωτοβουλία και λογαριασμό του Δημοσίου, ή εάν ισχύσει η απαγόρευση, να εξαιρεθούν αυτής, οι επενδύσεις που θα υλοποιηθούν σε ακίνητα του Δημοσίου που έχουν παραχωρηθεί προς αξιοποίηση σε ιδιώτες κατόπιν σχετικής προκήρυξης.
- Η συγκεκριμένη διάταξη έρχεται σε αντίθεση με την ενίσχυση που δίδει ο νόμος σε ορισμένες κατηγορίες π.χ. υπηρεσίες μαρίνων, όταν σχεδόν όλες οι μαρίνες της χώρας έχουν παραχωρηθεί κατόπιν διαγωνισμού σε ιδιώτες και συνεπώς εμπίπτουν στη συγκεκριμένη απαγόρευση.

Άρθρο 7, παράγραφος 2, περίπτωση Β

Να εξαιρεθούν της απαγόρευσης ενίσχυσης από τον νέο νόμο οι κλάδοι:

- του χονδρικού εμπορίου (ΚΑΔ 46), υπό προϋποθέσεις (π.χ. να ορισθεί ελάχιστο κατώφλι επένδυσης, δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, καθόσον συμβάλλουν αισθητά στα οικονομικά μεγέθη της χώρας,
- του κλάδου «Επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης» (ΚΑΔ 72), καθόσον η χώρα συγκαταλέγεται στις χαμηλότερες θέσεις των χωρών με δαπάνες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, ενώ όλες οι δράσεις ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως και οι συγκεκριμένες του Απαλλακτικού Κανονισμού, ενισχύουν την καινοτομία και την τεχνολογική ανάπτυξη, ενώ το ίδιο κείμενο του νόμου στο άρθρο 9 αναφέρει ότι ενισχύει δαπάνες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.

Άρθρο 7, παράγραφος 3, περίπτωση 4, υποπερίπτωση ζζ.

Στις εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής να συμπεριληφθούν και οι δραστηριότητες καταδυτικών κέντρων, ορειβατικών διαδρομών, ιστιοπλοΐας καθώς ο στόλος των σκαφών ιστιοπλοΐας στην Ελλάδα είναι πεπταλωμένος και μη ανταγωνιστικός και ειδικών εγκαταστάσεων ναυτικών βάσεων για την εξυπηρέτηση των αναγκών της ιστιοπλοΐας.

Άρθρο 7, παράγραφος 3, περίπτωση 4, υποπερίπτωση θθ.

- Να καταργηθεί η διάταξη της έκδοσης Υπουργικής απόφασης αναφορικά με τις περιοχές της επικράτειας που θα εξαιρούνται των κινήτρων ενίσχυσης τουριστικών επενδύσεων λόγω κορεσμού. Η συγκεκριμένη διάταξη είναι πλέον ανεπίκαιρη καθώς οι τουριστικές μονάδες διαφοροποιούνται έντονα μέσω συνεχών επενδύσεων για τη προσέλκυση νέων πελατών, ο αριθμός των εισερχόμενων τουριστών από άλλες χώρες αυξάνει κατά τα τελευταία έτη με αποτέλεσμα να παρατηρείται και έλλειψη διαθεσιμότητας σε τουριστικά κορεσμένες περιοχές, ενώ επίκειται και η έναρξη άμεσων ξένων επενδύσεων στον κλάδο του τουρισμού είτε με τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων, είτε με τη δημιουργία νέων.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει εφόσον θεσπιστεί η εν λόγω απόφαση να αποσαφηνίζονται πλήρως τα κριτήρια επιλογής για τον προσδιορισμό μίας περιοχής ως κορεσμένης. Στην απόφαση θα πρέπει να συμμετέχουν οι φορείς του τουρισμού και το ΤΕΕ (σε σχέση με το χωροταξικό ζήτημα).

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Επίσης, επισημαίνεται ότι, ο τουρισμός αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων από το εξωτερικό αλλά και μέσο προβολής της χώρας και σε καμία περίπτωση δεδομένων των συνθηκών της ελληνικής οικονομίας δεν θα πρέπει να περιορίζουμε το επενδυτικό ενδιαφέρον από την Ελλάδα και το Εξωτερικό σε ήδη αυξημένης τουριστικής υποδομής περιοχές της χώρας (π.χ. Χαλκιδική, Θεσσαλονίκη).

Άρθρο 8, παράγραφος 4.

- Στις επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων, να προστεθούν οι δαπάνες συμμετοχής των ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις, με όλους τους όρους και προϋποθέσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 19 του Γ.Α.Κ.
- Στις επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων, να προστεθούν και οι ενισχύσεις για έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης όπως ορίζονται στο άρθρο 25 του Γ.Α.Κ. και ειδικότερα οι δαπάνες προσωπικού, αφού αποτελούν την κύρια επένδυση στις εταιρείες έντασης γνώσης και των τεχνολογιών πληροφορικής, όπου η Ελλάδα διακρίνεται στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

Άρθρο 9, παράγραφος 3-8.

Να προστεθούν και οι δαπάνες έρευνας και καινοτομίας με τους όρους του άρθρου 25 του Γ.Α.Κ., ανεξαρτήτως μεγέθους επιχειρήσεων, όπως συμβαίνει με τα συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και καινοτομίας της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, ώστε να ενισχυθεί η οικονομία έντασης γνώσης.

Άρθρο 10

Το ζήτημα της χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου μέσω ταμείου συμμετοχών θα πρέπει να αποσαφηνισθεί επαρκώς και στην κατεύθυνση των προτάσεων του Χρηματιστηρίου Αθηνών καθώς επίσης να λάβει υπόψη του τις μέχρι σήμερα δυσχέρειες στη λειτουργία των ταμείων μέσω των χρηματοδοτικών εργαλείων της περιόδου 2007-2013 (είχε αναφερθεί αναλυτικά στο αρχικό υπόμνημα του ΤΕΕ/ΤΚΜ).

Άρθρο 11

- Επειδή έχει καθυστερήσει η εφαρμογή του νέου αναπτυξιακού νόμου, να ληφθεί πρόνοια εξαιτίας της συνεχιζόμενης για όγδοο έτος οικονομικής ύφεσης, τα ανώτατα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων να παραμείνουν ως έχουν και να μην μειωθούν και μετά της 1/1/2018 στις περιφέρειες Κρήτης, Ιονίων νήσων, Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας.

Παράγραφος 1, περίπτωση γ

- Να επιτραπεί στις μεγάλες επιχειρήσεις να ενισχυθούν για επιχειρηματικά σχέδια όχι μόνο για νέα οικονομική δραστηριότητα αλλά και για τις υφιστάμενες δραστηριότητές τους. Ο λόγος έγκειται στο γεγονός ότι οι Ελληνικές ή οι Ελληνικών συμφερόντων μεγάλες επιχειρήσεις πρέπει να ενισχυθούν διότι στηρίζουν εντός της κρίσης την εθνική οικονομία, αποτελούν πόλους τοπικής ανάπτυξης προσφέροντας εργασία σε εκατοντάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενώ παράλληλα θεωρούνται μικρές σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με ελάχιστη πρόσβαση σε κεφάλαια χρηματοδότησης (λόγω της αδυναμίας χρηματοδότησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος), με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ανταγωνισθούν ομοειδείς αλλοδαπές

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

εταιρείες του εξωτερικού. Επιπλέον να επιτραπεί η συμμετοχή των μεγάλων επιχειρήσεων στις υπόλοιπες κατηγορίες επενδύσεων των παραγράφων 4-8.

Άρθρο 12

Στη παράγραφο η, να επιτραπεί η ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν σε εκσυγχρονισμό και επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης, ώστε να αποτελέσει ένα επιπρόσθετο κίνητρο για την συγκέντρωση των επιχειρήσεων σε οργανωμένους χώρους.

Άρθρα 14 & 16

Στις Επιτροπές Αξιολόγησης, Παρακολούθησης για τροποποιήσεις να υπάρχει σε κεντρικό αλλά και περιφερειακό επίπεδο εκπρόσωπος του ΤΕΕ/ΤΚΜ (Περιφέρεια-ΥΜΑΘ). Επίσης το ΤΕΕ κεντρικά θα πρέπει να έχει τον πρώτο λόγο στην κατάρτιση του εγχειρίδιου αξιολόγησης ως προς τα πρότυπα κόστη δαπανών.

Άρθρο 16

- Δεν ορίζονται δεσμευτικές χρονικές προθεσμίες για την απόκριση των υπηρεσιών στα αιτήματα ελέγχου των επενδυτών, στη διενέργεια των αυτοψιών των οργάνων ελέγχου, στη σύνταξη των εκθέσεων ελέγχου, καθώς και στην έκδοση των αναγκαίων διοικητικών αποφάσεων .
- Θα πρέπει να μειωθούν τα ανώτατα όρια των παραβόλων για τα αιτήματα ελέγχου καθώς και να καταργηθεί το παράβολο για τη διενέργεια επανελέγχου, καθόσον δεν αποσαφηνίζεται ο όρος «σοβαρές ελλείψεις» ο οποίος μπορεί να ερμηνευθεί από τα όργανα ελέγχου αυθαίρετα με αποτέλεσμα την ανούσια επιβάρυνση των επενδυτών.

Άρθρο 20

- Στην καταβολή των ενισχύσεων και ειδικότερα στην καταβολή της ενίσχυσης της επιχορήγησης δεν προβλέπεται ουδεμία προκαταβολή αυτής. Προτείνεται να καταβάλλεται η προκαταβολή με τις προϋποθέσεις των προηγούμενων νόμων ή ακόμη και με τη χρήση της προτεινόμενης δημιουργίας των «Ανοιχτών Καταπιστευτικών Λογαριασμών (Escrow Accounts)» που θα θεσμοθετηθούν στα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020.
Η απουσία προκαταβολής δημιουργεί ένα είδος «αντίφασης» σε σχέση με τη στρατηγική ενίσχυσης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων καθώς η ύπαρξη μόνο ενός ενδιάμεσου ελέγχου σε ποσοστό 50% και μετά τελικός έλεγχος δε δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες χρηματορροής για τις επιχειρήσεις, δεδομένων των καθυστερήσεων που εμφανίζονται στο χρόνο καταβολής της επιχορήγησης.
- Επίσης σε σχέση με τα καθεστώτα ενίσχυσης όπου γίνονται επιτόπιες επαληθεύσεις θα πρέπει να εξετασθεί το γεγονός της ύπαρξης αφενός περισσότερων ελέγχων (π.χ. δύο έλεγχοι πέρα από τον τελικό έλεγχο σε συγκεκριμένες ποσοστά υλοποίησης του έργου) ανάλογα και με το μέγεθος της επιχείρησης οι ενδιάμεσοι έλεγχοι να είναι διοικητικοί και ο τελικός μόνο να είναι με επιτόπια επαλήθευση. Η συγκεκριμένη διαδικασία εφόσον σχεδιαστεί σωστά μπορεί να οδηγήσει σε επιτάχυνση διαδικασιών και οικονομίας κλίμακας με περιορισμό της γραφειοκρατίας.

Άρθρο 21

Οι υποχρεώσεις σε σχέση με την διατήρηση της απασχόλησης να έχουν το χαρακτήρα κινήτρου και όχι τιμωρητικό χαρακτήρα. Π.χ. να δίνεται η δυνατότητα αναπλήρωσης των θέσεων σε εύλογο χρονικό διάστημα ενώ επίσης να ισχύσουν τα όρια που θέτει ο απαλλακτικός κανονισμός χωρίς να γίνουν αυστηρότερα ως προς το χρόνο τήρησης της απασχόλησης.

Άρθρο 26

Η Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών να έχει και την αρμοδιότητα Επιτροπής Κρίσεων καθώς και τη δυνατότητα έκδοσης οδηγιών οριζόντιων ζητημάτων υλοποίησης του νόμου.

Άρθρο 47

Η προτεινόμενη κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και των συναρμόδιων υπουργών, αναφορικά με το χαρακτηρισμό των προϊόντων και των παραγωγικών διαδικασιών ως καινοτομικών, θα πρέπει να περιλαμβάνει όλους τους κλάδους της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της χώρας RIS3 και να τεθεί σε ειδική διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους κλαδικούς φορείς.

Γενικές Παρατηρήσεις

- ✓ Δεδομένου ότι υπήρξε αντίστοιχη τροποποίηση του νέου νόμου για το ΕΣΠΑ θα πρέπει και στον Αναπτυξιακό Νόμο να δίνεται η δυνατότητα στις Περιφέρειες εφόσον το κρίνουν σκόπιμο βάσει του ΠΔ 98/96 και κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας να χρησιμοποιούν Ενδιάμεσους Φορείς για την υποστήριξη αλλά και υλοποίηση εργασιών του νόμου (π.χ. ελέγχους, δημοσιότητα, μεταφορά δεδομένων στο ΠΣΚΕ). Στο υπόμνημα που είχε καταθέσει το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε αναφερθεί αναλυτικά στη χρήση των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης.
- ✓ Στο Νόμο αναφέρει σε ορισμένα σημεία τη δημοσίευση στοιχείων στην ιστοσελίδα του Νόμου. Είναι πολύ σημαντικό να δημιουργηθεί ειδική ιστοσελίδα για τον Αναπτυξιακό Νόμο με χρηστικές πληροφορίες. Στο υπόμνημα που είχε καταθέσει το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε αναφερθεί αναλυτικά στη δημιουργία της εν λόγω ιστοσελίδας με προτάσεις για το περιεχόμενό της.
- ✓ Ο Νόμος δεν αποτυπώνει με σαφήνεια την ανάγκη υλοποίησης της δευτερογενούς νομοθεσίας που υποστηρίζει τις επενδύσεις σε ζητήματα όπως : π.χ. άδεια λειτουργίας, στρατηγικές επενδύσεις, κ.λ.π.
- ✓ Δε γίνεται στο Νόμο καμία αναφορά σε ζητήματα που αφορούν στην ενημέρωση των επενδυτών και στην δημοσιότητα-προβολή του Νόμου.